

Prohemium

De noie domini

Hanc rubricaz diuide in quatuor pres. In pma pte inuocat nome dñi. In scda ponit noia dignitatu ppaia z appellatiua. In tertia dicit qd dirigit. qd iuuenibz gra pncipis: z h liber institutio nu appellat. In qtra ponit qdas rubrica special ad hac, scz ibi. institutionu seu elementoz. Et pma nota nome dñi inuocadu. Et scda nota noia iustiniiani. Et tertia nota q occasioe rudu fuit fact iste liber. ex vltia nota q iste liber appellat institutionu seu elementoz. Singula vocabula exponere vt in glosa dñi accursij.

Imperatoriaz

Totu istud pthemiu pot diuidi in noue ptes pncipales In prima forma casuz. Imperator iustiniianus fecit pmo fieri vnu codicem que non habemus. s; nouu loco illi. et tribz codicibz antiqis. s; hermo geniano: theodosiano et gregoriano. et ex alijs extrauagantibz institutibz factis a se vlt ab alijs pncipibz copositis. Scdo fecit fieri libz digestoz seu pandectarz ex antiquis volumibz despatis. Tertio fecit fieri libru institutionu p tres sapietes. s; tribuni anti. theodo. dorotheti. Longit aut qdas die q venit an pntia iustiniiani qda laic q tracto pileo z flexis genibz i pntia dñi iustiniiani talia vba dixit Dne non habear p malo id qd vobis dicat. Imperator ridens dicit. Dicat mihi qd tibi placebit: non molestet. Dicit illi laic. Dne imperator valde miror ex eo qd facis: roes etia mirant. vos estis miles: z qlibet imperator e miles. vt. ff. de testa. mili. l. j. vbi imperator alios milites appellat comilitones. Et qd q estis miles armis debet intendere z non legibz: z tñ pcrariu facitis. qz legibz tñ intenditis. Facitis eni fieri vnu codicem ex antiqis tribz codicibz. scz hermo. theo. z grego. z ex alijs extrauagantibz institutibz. Itē fecit copilari libz digestoz seu pandectaru ex antiquis volumibz despatis. Itē pcepit tribus viris peritis. scz tribuniano theodo. z dorotheo. vt libru institutionu coponerent. Dicite g mihi que h facitis. z que in-

tenditis legibz tñ z non armis cum sitis miles. z sic armis debetis intendere. vt. C. de iure deliberandi. l. si. circa pncipiū. Ad h rñdet benigne imperator assignas duo tpa scz tps belli z tps pacis. Et dicit. fili mi sic tibi rñdeo. Decens est vt qlibet imperator sit munitus his duobz tpiibz. s; armis z legibus. z h ideo. qz si his duobz tpiibz est munitus imperator: vtrūqz tps recte poterit gubernare: z tps belli z tps pacis. Nam tps belli gubernabit p arma z vsuz armorz: et sic efficiet victor z triumphator. Tempus autē pacis gubernabit p lege z vsuz legi: et sic puniet maleficia delinquentiu: z p h fiet religiosissimus z sanctissimus maleficia puniendo. qz valde religiosum est z sanctu punire maleficia seu malefactores Et h in pma parte vsqz ibi. Quoz. Quoz. Incipit scda pars in q sic forma casuz Adhuc stabat laic ante pncipem: z itez quesuit. Dne imperator dicite mihi si qlibz imperator debeat esse munitus his duobz tpiibz. s; armis z legibz. et vos dne iustiniiane qliter estis munitus his duobz tpiibus. Rñdet mictim certe sum vtroqz tpe munitus. s; armis et legibz. Na circa arma pbe me habui: z circa leges diuinus vigilauit. z h in scda parte vsqz ibi. Et bellicos. Et bellicos qdem ludores nros. Incipit tertia pars in q sic forma casuz. Et stabat adhuc laic corā pncipe iustiniiano imperatore z dicebat. Dicite mihi qlit circa arma vos habuistis pbe. qz dixit. s; pncio. s; qz circa arma vos habuistis pbe: z qlit circa leges. qz sup primo dixistis q circa leges diuinus vigilastis. Iusti. rñdet dices primo qliter circa arma se habuit. Et dicit. si vis scire qliter circa arma me habuistis in inimicis meis quos subingui et supauit z denici. Et querat oibz de puincia q appellat affrica. Quia debes scire q antiquissimo tpe illa puincia scz affrica z alie innumerabiles prouincie erat subiecte imperio romano z romani pdiderunt illas prouincias. z steterunt ille puincie longissimo tpe extra iurisdictionem romanor. scz p spaciū centū qinqz anoz. z tandem ego iustiniianus p mea pbitate valentia z sapientia recuperaui eas z subieci impio romano: z h in tertia parte vsqz ibi. Omnes.

¶ z